

Metodologie speciálněpedagogického výzkumu 1

Rozsah: 6 kr., zk
Vyučující: PhDr. Helena Vaďurová, M.Sc., Ph.D., e-mail: vadurova@ped.muni.cz
Mgr. Zuzana Szabó Lenhartová, e-mail: lenhartova@mail.muni.cz

Anotace: Cílem předmětu je poskytnout studentům základní informace nezbytné pro tvorbu odborného textu, potažmo bakalářské práce. Studenti se stručně seznámí s jednotlivými fázemi výzkumu a získají základní informace o kvalitativním a kvantitativním výzkumu. Prostor bude věnován také zásadám pro tvorbu odborného textu, etice ve výzkumu a informačním zdrojům.

Komunikace: Pokud s námi budete chtít komunikovat e-mailem, prosíme, používejte výhradně univerzitní adresu a do předmětu e-mailu napište kód předmětu.

Průběh výuky:

Výuka v semestru jaro 2021 proběhne online formou.

Obsah předmětu je rozdělen do tematických celků po týdnech. Způsob práce se studijními materiály a Informačním systémem MU probereme na prvním setkání. **Každý týden** (s výjimkou týdnů s četbou) **se studujícím otevře jedna osnova**. Její součástí jsou studijní materiály. V ISu budou zpřístupněny také osnovy přednášek. Tyto materiály však NEJSOU vyčerpávajícím studijním materiálem. Pro úspěšné složení zkoušky je nezbytné seznámit se s doporučenou literaturou.

V týdnu 5, 9, 12 mají studující odevzdat výpisy z četby. Podrobné informace viz níže.

Podmínky získání kreditů:

Celkové hodnocení se skládá z **výsledku zkoušky (70%)** a hodnocení **průběžných úkolů (30%)**. Každou z těchto částí musí student splnit minimálně na 60%.

Zkouška bude mít formu písemného testu s uzavřenými otázkami (A, B, C, D). Test bude obsahovat 35 otázek, každá je hodnocena 2 body. Pro úspěšné ukončení předmětu musí student získat **minimálně 42 bodů**. Termíny testů budou vypsány před začátkem zkouškového období.

Průběžná četba je zadána v sylabu předmětu (**týden 5, 9, 12**). Studenti odevzdávají výpisy z četby prostřednictvím příslušné odevzdávací v interaktivních osnovách. Každý úkol je hodnocen 10 body. Pro úspěšné ukončení předmět musí student získat **minimálně 18b**.

Celkové hodnocení:

Stupeň	Bodové hodnocení
A	100 - 92
B	91 - 84
C	83 - 76
D	75 - 68
E	67 - 60
F	59 - 0

Časový rozvrh a rozpis témat kurzu (jedná se o nástin, může se v průběhu semestru měnit)

Týden	Obsah	Splněno
Týden 1	Seznámení s průběhem kurzu, požadavky a doporučenou literaturou ZDROJ: Interaktivní osnovy	
Týden 2 8. 3. - 14. 3. 2020	Co je to věda?: věda versus zdravý rozum; přírodní x sociální věda; kauzalita a korelace Etika ve výzkumu: informovaný souhlas, anonymizace dat, problémy a témata pedagogického výzkumu LITERATURA: Disman, M. 2002. Jak se vyrábí sociologická znalost. Praha: Karolinum. Str. 12-30. Gavora, P. 2000. Úvod do pedagogického výzkumu. Brno: Paido. Str. 31-45.	

	Švaříček, R., Šedřová, K. a kol. 2007. <i>Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách</i>. Praha: Portál. Str. 22-27. Skutil, M. a kol. 2011. <i>Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství</i>. Praha: Portál. Str. 13-22, 45-55. Punch, K. F. 2008. <i>Základy kvantitativního šetření</i>. Praha: Portál. Str. 41 - 45. PRŮCHA, Jan a Roman ŠVAŘÍČEK. Etický kodex pro český pedagogický výzkum: zdůvodnění a návrh. In <i>Český pedagogický výzkum v mezinárodním kontextu. Sborník příspěvků XVII. Ročníku celostátní konference ČAPV</i>. Ostrava: Pedagogická fakulta Ostravské univerzity, 2010. s. 10-16, 7 s. ISBN 978-80-7368-769-4.	
Týden 3 15. 3. - 21. 3. 2020	Jak zahájit výzkum: výzkumný cíl (nápad); výzkumný problém; plán výzkumu a jeho struktura Výzkumná otázka: typy výzkumných otázek, základní znaky dobrých výzkumných otázek Kvalitativní vs. kvantitativní výzkum: rozdíly, výhody a nevýhody, možnosti využití LITERATURA: Disman, M. 2002. <i>Jak se vyrábí sociologická znalost</i>. Praha: Karolinum. Str. 12-30. Gavora, P. 2000. <i>Úvod do pedagogického výzkumu</i>. Brno: Paido. Str. 31-45. Švaříček, R., Šedřová, K. a kol. 2007. <i>Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách</i>. Praha: Portál. Str. 22-27. Skutil, M. a kol. 2011. <i>Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství</i>. Praha: Portál. Str.13-22, 45-55. Punch, K. F. 2008. <i>Základy kvantitativního šetření</i>. Praha: Portál. Str. 41 - 45.	
ONLINE 20. 3. 2021 9:00 - 11:00	Online setkání prostřednictvím MS TEAMS Konzultace, procvičování učiva. Studující přichází seznámení s obsahem týdnů 2 a 3.	
Týden 4 22. 3. - 28. 3. 2020	Jak psát odborný text, struktura seminární a bakalářské práce; struktura odborného textu; pokyny děkana a Standardy závěrečných prací KSIP, volba tématu práce, vyplnění projektu v Isu Informační zdroje: vhodné a nevhodné zdroje, kritická práce se zdroji, zásady správného citování zdrojů Informace: informační prameny, informační instituce, jak hledat informace, hodnocení informací; elektronické zdroje a databáze	

	LITERATURA: Šanderová, J. 2005. <i>Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách</i>. Praha: Slon. Str. 85-142 Šedřová, K., Švaříček, R. 2013. „Jak psát kvalitativně orientované výzkumné studie. Kvalita v kvalitativním výzkumu.“ <i>Pedagogická orientace</i>, 23 (4): 478-510. Str. 491-497. Pedagogická fakulta MU. <i>Pokyn děkana č. 1/2010 K realizaci závěrečných (bakalářských, diplomových, rigorózních a disertačních) prací</i>. 2014. [cit. 15. září 2015] Dostupné na World Wide Web: <http://is.muni.cz/do/ped/VPAN/pokdek/Pokyn_dekana_c_1-2010_2_.pdf>. Spousta, V. et al. (2000). <i>Vádemékum autora odborné a vědecké práce</i>. Brno: PdF MU.	
Týden 5 Deadline 4. 4. 2021	Četba Novotná, Hedvika, Šťovíčková Jantulová, Magdaléna. Rozvaha výzkumného projektu. In: Novotná, Hedvika, Šťovíčková Jantulová, Magdaléna, Špaček, Ondřej. <i>Metody výzkumu ve společenských vědách</i>. Praha: Fakulta humanitních studií, 2020, s. 35-56. ISBN 978-80-7571-025-3. Výpisy z četby vložte do Odevzdávnice 1 do 28. 3. 2020 23:59.	
Týden 6 5. 4. - 11. 4. 2021	Případová studie ve speciálněpedagogickém výzkumu LITERATURA: Sedláček, M. (2007) Případová studie. In. Švaříček, R., Šedřová K.: <i>Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách</i>. Praha: Portál. S. 96 - 112.	
Týden 7 12. 4. - 18. 4. 2021	Kvantitativní výzkum I. Hypotéza a operacionalizace: Jak vypadá hypotéza, formulace dobré hypotézy, základní pravidla formulování hypotézy, špatné hypotézy, proměnná, zkrácení Výzkumný soubor: základní soubor; reprezentativní a nereprezentativní výběr; náhodný a nenáhodný výběr; popis výzkumného souboru LITERATURA: Skutil, M. a kol. 2011. <i>Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství</i>. Praha: Portál. Str. 60 – 69. Chráška, M. <i>Metody pedagogického výzkumu</i>. Praha: Grada. Str. 17 – 23. Disman, M. 2002. <i>Jak se vyrábí sociologická znalost</i>. Praha: Karolinum. Str. 165 – 176.	

Týden 8 19. 4. - 25. 4. 2021	Kvantitativní výzkum II. Základní techniky sběru dat: dotazník, experiment, formulace otázek LITERATURA: Skutil, M. a kol. 2011. <i>Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství</i>. Praha: Portál. Str. 60 – 69. Chráska, M. <i>Metody pedagogického výzkumu</i>. Praha: Grada. Str. 17 – 23. Disman, M. 2002. <i>Jak se vyrábí sociologická znalost</i>. Praha: Karolinum. Str. 165 – 176	
Týden 9 Deadline 2. 5. 2021 23:59	Četba Špaček, Ondřej. Populace a výběr. In: Novotná, Hedvika, Šťovíčková Jantulová, Magdaléna, Špaček, Ondřej. <i>Metody výzkumu ve společenských vědách</i>. Praha: Fakulta humanitních studií, 2020, s. 123-140. ISBN 978-80-7571-025-3. Výpisy z četby vložte do Odevzdáárny 2 do 2. 5. 2021 23:59.	
Týden 10 3. 5. do 9. 5. 2021	Kvalitativní výzkum I. Tradice a principy kvalitativního výzkumu: zakotvená teorie, etnografie, případová studie LITERATURA: Silverman, D. 2005. <i>Ako robiť kvalitatívny výskum. Praktická príručka</i>. Bratislava: Ikar. Str. 13-25. Švaříček, R., Šeďová, K. a kol. 2007. <i>Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách</i>. Praha: Portál. Str. 83-126, 142-206. Mareš, J. (2010) Případová studie.	
Týden 11 Materiály přístupné v IS od 10. 5. do 16. 5. 2021	Kvalitativní výzkum II. Jak sbírat a analyzovat kvalitativní data: rozhovor, pozorování, terénní výzkum Jak analyzovat kvalitativní data: provázanost teorie a analýzy, jak interpretovat data, kódování poznámek LITERATURA: Silverman, D. 2005. <i>Ako robiť kvalitatívny výskum. Praktická príručka</i>. Bratislava: Ikar. Str. 13-25, 131-164. Švaříček, R., Šeďová, K. a kol. 2007. <i>Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách</i>. Praha: Portál. Str. 43-50,	

	83-126, 142-206. Šeďová, K., Švaříček, R. 2013. „Jak psát kvalitativně orientované výzkumné studie. Kvalita v kvalitativním výzkumu.“ <i>Pedagogická orientace</i> , 23 (4): 478-510. Str. 491-497.	
Týden 12 Deadline 21. 5. 2021 23:59	Četba Heřmanský, Martin. Analýza a interpretace dat v kvalitativním výzkumu. In: Novotná, Hedvika, Šťovíčková Jantulová, Magdaléna, Špaček, Ondřej. <i>Metody výzkumu ve společenských vědách</i> . Praha: Fakulta humanitních studií, 2020, s. 415-446. ISBN 978-80-7571-025-3. Výpisy z četby vložte do Odevzdávárny 3 do 21. 5. 2021 23:59.	

Základní literatura:

Novotná, Hedvika, Šťovíčková Jantulová, Magdaléna, Špaček, Ondřej. 2020. *Metody výzkumu ve společenských vědách*. Praha: Fakulta humanitních studií.

Švaříček, R., Šeďová, K. a kol. 2007. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Praha: Portál.

Skutil, M. a kol. 2011. *Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství*. Praha: Portál.

Disman, M. 2002. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha: Karolinum.

Gavora, P. 2000. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido.

Chráška, M. *Metody pedagogického výzkumu*. Praha: Grada.